

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceeding)
วิทยาการจัดการวิชาการ 2020

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 9
และ ระดับนานาชาติครั้งที่ 2

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2563
ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างคณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ 8 แห่ง

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ ระดับชาติ

รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ จันทะนี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาจารย์ ดร.ดวงใจ ปินตามูล	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวงศ์ พูนพล	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อาจารย์ ดร.ปวีณา กองจันทร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤษณา อาษาศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระริน เครือวรพันธุ์	วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกกร บุญมี	มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พจ ตู่พจ	มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
อาจารย์ ดร.ธนภูมิ ปองเสงี่ยม	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
	ศูนย์พระนครศรีอยุธยา หันตรา
อาจารย์ ดร.จิตติมา พูลเพชร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัสศรี รุ่งรัตนอุบล	มหาวิทยาลัยนเรศวร
อาจารย์ ดร.สมพงษ์ สุ่มธกษกร	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
อาจารย์ ดร.ภวัต ธนสารแสนล้าน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
	ศูนย์นนทบุรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรัฐ ชวนชม	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศาสน์ นิยม	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนงค์นาถ ทนชัย	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมินทร เป้าธรรม	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
	วิทยาเขตสกลนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิสร่า พงศ์ยี่หล้า	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์โรจนา ศุขะพันธุ์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภคพร กระจาดทอง	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภุชงค์ เมนะสินธุ์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรสา เตติวัฒน์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
อาจารย์ ดร.สุปัญญา สุนทรนนท์	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุบลวรรณ สุวรรณภูมิสิทธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
อาจารย์ ดร.ภฤศญา ปิยนุสรณ์	มหาวิทยาลัยศิลปากร

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ ระดับชาติ (ต่อ)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐกิตติ์ อินทร์สวรรค์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
อาจารย์ ดร.ชินวัตร เชื้อสระคู	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อาจารย์ ดร.กรธวัฒน์ สกสศฤงเดช	มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชลบุรี
อาจารย์ ดร.สุมนา จันทราช	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
อาจารย์ ดร.กิงกนก เสาวภาวงศ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ ดร.ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐดนัย ไคน์นภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิเศษ ชัยดิเรก	มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด
	วิทยาเขตหัวหิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจิมขวัญ รัชชานันติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนิดา สัตโยภาส	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพียงตะวัน พลอาจ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภนิช จันทร์สอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.บุญทวรรณ วิงวอน	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ อินตะขัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนันท์ ฐิตียาปราโมทย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์จากรุวรรณ ลิ้มปีไพบูลย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิรวาวัฒน์ ชมระกา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิงดาว จินดาเทวิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาศิริ เขตปิยรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณษา จิตต์มั่น	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนินท์ นนทโคตร	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
อาจารย์ ดร.วิสุทธิ สุขบำรุง	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
อาจารย์ ดร.ฐิติวรดา แสงสว่าง	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
อาจารย์ ดร.พรรณนภา เชื้ออบาง	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันต์ อินทวงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนีวรรณ บุญอนันท์	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
รองศาสตราจารย์ ดร.ปจจริย์ ผลประเสริฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อาจารย์ ดร.กนิษฐา ศรีภิรมย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ ระดับชาติ (ต่อ)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาลี ตระกูล	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อาจารย์ ดร.วาสนา จรุงศรีโชติกำจร	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์กานต์ เจริญสุวรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณีย์ เส็งพานิช	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัมมะทินนา ศรีสุพรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี นุสสิทธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสิทธิ์ชัย นรากรณ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมศิริ นิลดำ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กษิตศิ ใจผาวัง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีณา ลีตระกูล	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ สิงห์ทองชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลักขมณี งามมีศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภิราข รัตนันต์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
อาจารย์ ดร.สุวัช พัทธ์ทิพย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
อาจารย์ ดร.อภิวัฒน์ คล้ายแสง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินัย เชื้ออมวราศาสตร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษยากร ตีระพฤติกุลชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎิญา มุลศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิสินี ธีระธรรมสรณ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐาภากร อนุสรณ์พานิชกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปวีณา ไทแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์นภลัย บุญทิพย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
อาจารย์ ดร.ปานิสรา คงปัญญา	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
อาจารย์ ดร.รักชนก สมศักดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
อาจารย์ ดร.แก้วดา ผิวพรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
อาจารย์ ดร.เจน จันทรสุมาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
อาจารย์ ดร.ณัฐวัฒน์ แสงภูเขียว	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
อาจารย์ ดร.อำพล ชะโยมชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
อาจารย์ ดร.ปิยะวัน เพชรหมี่	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ ระดับชาติ (ต่อ)

อาจารย์ ดร.เอกชัย แสงโสดา	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนธยา วันชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤษณ์พนธ์ พรณรัตน์ชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
อาจารย์ ดร.พิมพ์พรรณ ทิพย์แสง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิสิษฐกุล แก้วงาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชชา เลือดชัยพฤกษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
อาจารย์ ดร.สุเทพ ธรรมะตระกูล	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
อาจารย์สุภาพร ชูสาย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ ระดับนานาชาติ

Asst. Prof. Dr. Leela Tiangsoongnern	Dhurakij Pundit University
Asst. Prof. Dr. Adilla Pongyeela	Dhurakij Pundit University
Asst. Prof. Dr. Bhubate Samutachak	Institute for Population and Social Research, Mahidol University
Asst. Prof. Dr. Teerasak Khanchanapong	Thammasat university
Charunya Parncharoen	Dhurakij Pundit University
Dr. Norapol Chinuntdej	Ramkhamhaeng University
Dr. Nuchsa Pringviriya	Songkhla Rajabhat University
Assoc. Prof. Dr. Nuttavong Poonpool	Maharakham University
Dr. Paweena Kongjan	Khon Kaen University
Dr. Tosaporn Mahamud	Kasembundit university
Asst. Prof. Dr. Pisate chaidirek	Stamford University
Dr. Ampol chayomchai	Phetchabun Rajabhat University
Dr. B. Yamuna Krishna	Alpha College of Engineering India
Asst. Prof. Dr. Paul J. Grote	Nakhon Ratchasima Rajabhat University

สารบัญ(ต่อ)

การนำเสนอภาคโปสเตอร์ ระดับชาติ

ห้องประชุมศรีชมภู อาคารเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี

ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญกร อนุสรณ์พาณิชย์กุล

P01-3	การตัดสินใจของกลุ่มเจนเอเรชั่นวายในอำเภอเมือง จังหวัด เชียงราย ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์พลาสติก ชีวประเภทผลิตภัณฑ์ซักผ้า	ณฐมน ทรัพย์บุญโต	846
P02-3	ศักยภาพการประกอบธุรกิจของกลุ่มผู้ผลิตสินค้า OTOP ใน จังหวัดเชียงราย	ภัทรพร สมเสมอ	858
P03-3	บูรณาการการจัดการศึกษาเพื่อท้องถิ่นในการเพิ่มศักยภาพของ เกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร โดยการนำวิธีการทางบัญชีเพื่อ พัฒนารูทกิจชุมชนชาวม้ง ตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัด เพชรบูรณ์ ในเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์	ปาณิสรา คงปัญญา	866
P04-3	การพัฒนาช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์บำรุงผิวเพื่อความงาม จากภูมิปัญญาชาวม้ง ตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัด เพชรบูรณ์ ในเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์	วุฑฒินันท์ รัตนภรณ์	880
P05-3	การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์บำรุงผิวจากฐานภูมิปัญญา สมุนไพรชาวม้ง ตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ สู่นวัตกรรมเสริมความงาม	วิไลพร วงษ์อินทร์	894
P06-3	พฤติกรรมและการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ของผู้บริโภคกลุ่ม เจนเอเรชั่นวายในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์	นาฏนารี ปลื้มจิตร	906
P07-3	ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อสินค้าผ่านแอปพลิเคชันของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	ฉัตรทวีป ยั่งยืน	919
P08-3	พฤติกรรมการใช้บริการ Kerry Express ของนักศึกษาสาขาวิชา การตลาด มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	สุภาวดี รนที	931
P09-3	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าใช้ซูเปอร์มาร์เก็ตของนักศึกษา สาขาวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	ณัฐมล จันทร์สุวรรณ	940
P10-3	พฤติกรรมการซื้อสินค้าออนไลน์ของนักศึกษาคณะวิทยาการ จัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	จักรพรรดิ คุ่มเวช	946
P11-3	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อรถเวสป้าในประเทศไทย	สกีณา แซ่เล่า	956

**การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์บำรุงผิวจากฐานภูมิปัญญาสมุนไพรชาวม้ง
ตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ สู่นวัตกรรมเสริมความงาม**
**The Research and Development Skin Care Products from Herbal
Hmong Local Wisdom in Khek Noi Subdistricts,
Khao Kho District, Phetchabun Province to Beauty Innovation**

วิไลพร วงษ์อินทร์

Wilalphon Wong-In

อาจารย์สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์บำรุงผิวจากฐานภูมิปัญญาสมุนไพรชาวม้ง ตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อให้นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ได้พัฒนาทักษะการวิจัยในการเก็บข้อมูลองค์ความรู้ด้านสมุนไพร 2) เพื่อการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์บำรุงผิวจากฐานภูมิปัญญาสมุนไพรชาวม้ง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการ ที่ลงทะเบียนเรียนในเทอม 2/2561 จำนวน 30 คน และกลุ่มเกษตรกรที่ปลูกพืชสมุนไพรชาวม้งจำนวน 30 คน ที่ทำการสนทนากลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดทักษะการสอบถามเกี่ยวกับสมุนไพรชาวม้งและสมุดบันทึกการสนทนากลุ่มเพื่อหาวิธีการพัฒนาผลิตภัณฑ์บำรุงผิวชาวม้ง การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) นักศึกษากลุ่มทดลองมีค่าคะแนนสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมที่ทำการเก็บข้อมูลด้านสมุนไพรชาวม้งด้วยตนเอง
- 2) จากการสนทนากลุ่ม พบว่า สมุนไพรที่จะนำมาทำการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์บำรุงผิว ได้แก่ สมุนไพรชื่อ 1. ปัวต้อ 2. ขาหลั่ง
- 3) ขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์บำรุงผิวจากสมุนไพรชาวม้งมีขั้นตอนในการพัฒนา 8 ขั้นตอน

ความสำคัญ : สมุนไพร, ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว, ความหลากหลายทางวัฒนธรรม

Abstract

This research is a research and development of skin care products from the Hmong herbal wisdom base, Khok Noi Subdistrict, Khao Kho District, Phetchabun Province. With the objectives 1) for the students of Phetchabun Rajabhat University Has developed research skills in collecting herbal knowledge information 2) for research and development of skin care products from the Hmong herb wisdom base The sample group consisted of management students, who enrolled in

the 2/2561 term, 30 students and a group of 30 Hmong herb farmers who made group discussions. The instrument used in the research is a questionnaire skill test about the Hmong herbs and group discussion notebooks to find ways to develop Hmong skin care products. Data analysis using the average score Standard cost, t-test

The research found that

- 1) The experimental group students had higher scores than the control group students who collected information on Hmong herbs by themselves.
- 2) From the group discussion, it was found that herbs that will be developed into skin care products include herbs named 1. Pootom 2. Legs
- 3) The process of developing Hmong herbal skincare products with steps to develop 8 steps

Keyword : Herbs, skin care products, cultural diversity

บทนำ

หากพูดถึง “สมุนไพร” ภูมิปัญญาและทรัพยากรที่เป็นเอกลักษณ์ สะท้อนวัฒนธรรม รวมถึงเป็นรากฐานเกษตรกรรมที่มีคุณค่าของประเทศ ทั้งนี้สมุนไพรเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตและสังคมไทยมาโดยตลอด ดังจะเห็นได้จากการนำสมุนไพรมาประกอบในอาหารคาวหวาน เป็นยารักษาโรค ใช้ในการบำบัดดูแลและฟื้นฟูสุขภาพ หรือแม้กระทั่งใช้เพื่อการเสริมความงาม ภูมิปัญญาไทยเหล่านี้ได้รับการสั่งสม สืบทอด และพัฒนามาอย่างยาวนาน เนื่องจากประเทศไทยเป็นเขตร้อนชื้น มีพันธุ์พืชไม่น้อยกว่า 20,000 ชนิด ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นสมุนไพรกว่า 1,800 ชนิด รวมไปถึงความพร้อมของปัจจัยขั้นพื้นฐานด้านอุตสาหกรรม และการขนส่งสินค้า มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนจำนวนมากที่ทำงานเกี่ยวเนื่องกับการพัฒนาสมุนไพร นับเป็นจุดแข็งและโอกาสในการแข่งขันด้านการค้าสมุนไพรในตลาดโลกที่สำคัญ หากแต่ยังขาดทิศทางการวิจัยและพัฒนาสมุนไพรอย่างครบวงจร เพื่อสร้างการยอมรับและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง และขาดการตั้งเป้าหมายเพื่อตอบสนองปัญหาสุขภาพและการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจที่ชัดเจน ดังนั้นการพัฒนาพืชสมุนไพรไทยให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพร จึงยังเป็นโจทย์สำคัญที่ต้องเร่งผลักดัน ผ่านการขับเคลื่อนแผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2560 - 2564 ที่ได้มีการประกาศอย่างชัดเจนและเข้มแข็งร่วมกันจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงศึกษา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงอุตสาหกรรม สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ และสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ฯลฯ ในงานประชุมมอบนโยบายแผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2560 - 2564 และพิธีเปิดโครงการพัฒนาเมืองสมุนไพร (Herbal City) เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2559 ที่ผ่านมา

คงปฏิเสธไม่ได้ว่า หากเรานำอะไรมานำบริโภค รักษาโรค หรือเพื่อเสริมความงามนั้น ผู้บริโภคคงต้องศึกษาถึงสรรพคุณและข้อแนะนำการใช้ให้รอบคอบเสียก่อน ดังนั้นงานวิจัยจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญในการสร้าง “การ